

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü

Sayı : 65929111-134.99
Konu : Limanlarda ve Türk Boğazlarında
Sağlık Kontrol Önlemleri

DAĞITIM YERLERİNE

Bilindiği üzere, Çin Halk Cumhuriyeti'nin Wuhan kentinde ortaya çıkan Coronavirüs ailesinden 2019-nCov virüsünün neden olduğu salgın vakası yaşanmakta olup konu Bakanlığımız ve Genel müdürlüğümüzce yakından takip edilmektedir. Ayrıca konu Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) de gündeminde olup acil durum komitesinin 23.01.2020 tarihinde yaptığı değerlendirme toplantısında şimdilik uluslararası acil durum ilanının söz konusu olmadığı bildirilmiştir. DSÖ'nün konuya ilişkin açıklamalarına ve güncellemelerine www.seyahatsagligi.gov.tr adresinden ulaşılabilir. Ayrıca salgınla ilgili gelişmeler doğrultusunda Bakanlığımız Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü tarafından "2019-nCoV Hastalığı Sağlık Çalışanları Rehberi" hazırlanmış olup söz konusu rehber <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/yayinlarimiz.html> adresinden de ulaşılabilir.

Söz konusu hastalığın ülkemize olası girişini önlemek amacıyla deniz giriş noktalarında ve Türk Boğazlarında yazımız ekinde belirtilen sağlık kontrol önlemlerinin uygulanmasının yararlı olacağı değerlendirilmektedir. Bahse konu sağlık tedbirlerinin etkinliği ilgili tüm paydaşların tam bir işbirliği içinde bulunması ile mümkün olacaktır. Bu nedenle deniz giriş noktalarında ve Türk Boğazlarında ekte belirtilen sağlık önlemlerinin uygulanması için gerekli hassasiyetin göstermesi hususunda,

Bilgilerinizi ve gereğini arz ve rica ederim.

e-İmzalıdır.
Dr. Osman KAN
Genel Müdür

Ekler:

- 1- Deniz Giriş Noktalarında Alınması Gereken Sağlık Kontrol Önlemleri
- 2- Türk Boğazlarında Alınması Gereken Sağlık Kontrol Önlemleri

Dağıtım:

Gereği:
Denizcilik-Havacılık Genel Müdür
Yardımcılığı
Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü
Gümrükler Genel Müdürlüğü
Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü
İller İdaresi Genel Müdürlüğü
Emniyet Genel Müdürlüğü (Egm)
Sahil Güvenlik Komutanlığı
Deniz Ticaret Odaları
Mersin Deniz Ticaret Odası
Türk Kılavuz Kaptanlar Derneği
Vapur Donatanları ve Acenteleri Derneği
Türk Armatörler Birliği
Türkiye Liman İşletmecileri Derneği

Bilgi:

Türk Boğazları Baştabipliği
Ege Bölge Baştabipliği
Akdeniz Bölge Baştabipliği
Marmara Bölge Baştabipliği
Karadeniz Bölge Baştabipliği
Tele Sağlık Baştabipliği
Sağlık Hizmetleri Daire Başkanlığı
Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Birim Evrakı

EK-1 DENİZ GİRİŞ NOKTALARINDA ALINMASI GEREKEN SAĞLIK KONTROL ÖNLEMLERİ

Öncelikle, 2019-nCoV enfeksiyonunun görüldüğü ülke ve limanlara sefer yapan gemi mürettebatı kara ile mümkün olduğunca az temas etmelidir. Bu limanlarda hasta insanlarla temastan kaçınılmalı, hastaların yoğun olarak bulunması nedeniyle mümkünse sağlık merkezlerine gidilmemelidir. Ayrıca gıda güvenliğine dikkat edilmeli, yabancı ve evcil hayvanlarla temastan kaçınılmalı ve el hijyenine dikkat edilmelidir.

Yabancı limanlardan Türk limanlarına gelmekte olan gemilerde sefer sırasında 2019-nCoV enfeksiyonunun belirtisi (Ateş, Öksürük, Boğaz Ağrısı, Nefes Darlığı) gösteren yolcu veya mürettebat bulunması halinde, hasta yolcunun gemi reviri veya ayrı bir kamarada izolasyonu sağlanmalıdır. Gemi kaptanı tarafından durum Telesağlık merkezine (212 444 83 53) bildirilerek Telesağlık merkezinin talimatları doğrultusunda hareket edilmelidir.

Bu süreçte uygulanan tüm sağlık işlemleri Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü 2019-nCoV Hastalığı Sağlık Çalışanları Rehberi doğrultusunda yürütülür. Gemideki olası vaka tanımına uyan yolcu veya mürettebat bulunması durumunda, vakanın belirlenmiş hastaneye nakli için Sağlık Müdürlükleri ile irtibat sağlanarak gerekli işlemler koordinasyon içinde yürütülür. Bu tür gemilerin yolcu ve mürettebatı liman içerisinde pasaport kontrol noktalarına mümkün olduğunca yakın olan belirli kapılardan kabul edilmelidir ve mümkünse bu yolcuların geçtiği güzergâhtaki hava sirkülasyonu artırılmalıdır.

Olası vaka durumunda vaka ile temas eden sağlık personeli ve diğer kamu kurumları personeli temas esnasında tıbbi maske kullanmalı ve temas sonrası eller en az 20 saniye boyunca sabun ve suyla yıkanmalıdır. Sabun veya suyun olmadığı durumlarda ise alkol bazlı el dezenfektanı kullanılabilir.

2019-nCoV enfeksiyonunun görüldüğü ülke ve limanlara sefer yapan gemi yolcu ve mürettebatının Türkiye’de iken hastalanmaları durumunda, Türk vatandaşı olmayanların öncelikle ülke temsilciliklerini arayarak durumlarını bildirmeleri ve sağlık kuruluşuna temsilcilikleri aracılığıyla riskli bölgeden geldiklerini belirterek başvurmaları sağlanmalıdır. Türk vatandaşlarının ise doğrudan olarak 112 acil sağlık hizmetleri ile iletişime geçmeleri ve riskli bölgeden geldiklerini belirtmeleri gerekmektedir.

EK- 2 TÜRK BOĞAZLARINDA ALINMASI GEREKEN SAĞLIK KONTROL ÖNLEMLERİ

Yabancı limanlarından gelerek Türk Boğazlarından transit geçiş yaparak yabancı bir limana giden veya serbest geçiş yaparak bir Türk limanına gitmek isteyen gemiler Türk Boğazları bölgesinde gemiye kılavuz kaptan alabilmekte, personel değişimi, hasta çıkarma ile tamir ve benzeri nedenlerle kara ile temas işlemlerini gerçekleştirebilmektedirler.

Bu nedenle yabancı limandan gelen gemilerin Türk Boğazlarına giriş yapmadan önce gemideki son sağlık durumunu gösteren Deniz Sağlık Bildirimini elektronik olarak <https://www.hssgm.gov.tr/onlineislemler/DenizSaglikBildirimGiris.aspx> adresinden veya İstanbul Boğazı için rumelifeneri@hssgm.gov.tr, Çanakkale Boğazı içinse canakkale@hssgm.gov.tr mail adreslerinden ilgili Boğaz Sağlık Denetleme Merkezine göndermeleri gerekmektedir. Deniz Sağlık Bildirimini elektronik olarak gönderemeyen gemilerin ise bu bildirimlerini kılavuz kaptan almadan önce boğaz girişinde yapılan sağlık kontrolü esnasında sağlık görevlilerine vermesi gerekmektedir. Ayrıca gemiye ait Gemi Mürettebat Listesi, Gemi Yolcu Listesi, Gemi Kargo Manifestosu ve Gemi Tonaj Sertifikası belgeleri geminin sağlık sorgusu sırasında eksiksiz olarak ilgili sağlık görevlilerine verilmelidir.

Gemi tarafından yapılan Deniz Sağlık Bildirimi ilgili merkezce titizlikle incelenir ve yapılan risk değerlendirmesi sonucunda halk sağlığı açısından uygun bulunan gemilere kılavuz kaptan alabilme, personel değişimi, hasta çıkarma ve kara ile temas işlemlerini yapma izni verilir.

Yapılan risk değerlendirmesinde gemide halk sağlığı tehdidi bulunduğu tespit edilmesi halinde ise Gemi Trafik Hizmetleri bilgilendirilerek gemiye binecek olan kılavuz kaptanın kişisel koruyucu donanım tıbbi maske ve eldiven kullanarak gemiye binmesi gerektiği belirtilir. Gemideki 2019-nCoV Hastalığı olası vaka tanımına uyan yolcu veya mürettebat bulunması ve vakanın gemiden çıkarılmak istenmesi durumunda, vakanın uygun hastaneye transferi sağlanır.